

Algebra1 segédlet

matematika Bsc

2017. október 25.

1. Állítás. Legyen $k > 1$ egész és p prím. Ekkor $\mathbb{Z}_{p^k}$ -nak van p^{k-1} rendű részcsoportja.

Bizonyítás. Legyenek

$$\begin{aligned}\mathbb{Z}_{p^k} &= \{0, 1, 2, \dots, p^k - 1\} \\ \mathbb{Z}_{p^{k-1}} &= \{0, 1, 2, \dots, p^{k-1} - 1\}\end{aligned}$$

csoportok az összeadásra (modulo a megfelelő szám).

Legyen

$$\begin{aligned}\varphi : \mathbb{Z}_{p^{k-1}} &\mapsto \mathbb{Z}_{p^k} \\ \varphi : x &\mapsto p \cdot x\end{aligned}$$

Figyeljük meg, hogy itt nem szükséges maradékot venni, mert $p \cdot (p^{k-1} - 1) = p^k - p < p^k$.
Lássuk be, hogy φ egy injektív csoport homomorfizmus.

homomorfizmus Legyen $x_1, x_2 \in \mathbb{Z}_{p^{k-1}}$ és összegük legyen y (modulo p^{k-1}), azaz

$$\begin{aligned}x_1 + x_2 &= y \in \mathbb{Z}_{p^{k-1}}. \\ &\Downarrow \\ x_1 + x_2 &\equiv y \pmod{p^{k-1}} \\ &\Downarrow \\ p \cdot (x_1 + x_2) &\equiv p \cdot y \pmod{p^k} \\ p \cdot x_1 + p \cdot x_2 &\equiv p \cdot y \pmod{p^k} \\ &\Downarrow \\ \varphi(x_1) + \varphi(x_2) &\equiv \varphi(x_1 + x_2) \pmod{p^k} \\ &\Downarrow \\ \varphi(x_1) + \varphi(x_2) &= \varphi(x_1 + x_2) \in \mathbb{Z}_{p^k}\end{aligned}$$

injektív

$$\begin{aligned}\varphi(x) &= \varphi(y) \\ p \cdot x &= p \cdot y \\ x &= y\end{aligned}$$

Ekkor a homomorfizmus tétel értelmében

$$\begin{aligned}\mathbb{Z}_{p^{k-1}} / \underbrace{\text{Ker}(\varphi)}_{\{0\}} &\simeq \text{Im}(\varphi) \\ \mathbb{Z}_{p^{k-1}} &\simeq \text{Im}(\varphi) \leq \mathbb{Z}_{p^k}\end{aligned}$$

□

Figyeljük meg, hogy az utolsó lépésnél használtuk azt, hogy bármilyen

$$\varphi : G \mapsto H$$

csoporthomomorfizmus esetén

$$\text{Im}(\varphi) \leq H.$$

Aki ezt nem hiszi, járjon utána!